

Till styrgruppen för samverkan LiU/UmU

Underhandsrapport av projektet Lärandets länkar

På begäran från styrgruppen vid LiU lämnar här projektgruppen för Lärandets länkar vid LiU en underhandsrapport över hur projektet förlöpt hittills, med vilka resultat och bedömning av tidplan för slutförandet av projektet.

Projektets bakgrund och syfte

Inför införandet av en ny examensstruktur den 1/7 2007 hade lärosätena vid LiU och UmU gjort stora insatser för att utbilda lärare och administratörer i att skriva nya utbildnings- och kursplaner, med utgångspunkt i de nya examensmålen. Mål formulerades som lärandemål (förväntade studieresultat) som skulle vara examinerbara.

Under perioden 2007-2010 var det därför ett starkt fokus på hur lärandemål skulle skrivas/formuleras och hur examinationer och bedömningskriterier skulle utformas. En aspekt som fått mindre uppmärksamhet var hur undervisningen skulle utformas/organiseras för att allt mer heterogena studerandegrupper skulle ha förutsättningar att nå sina lärandemål och klara sina examinationer.

Syftet med projektet var att utveckla stöd för lärares pedagogiska utvecklingsarbete för att synliggöra sambandet mellan högskolelag, examensbeskrivningar, utbildningsplaner och kursplaner och erbjuda ett forum där lärare ges tillfälle att diskutera och konkretisera sitt arbete med att länka lärandemål – undervisning – examination i sina respektive kurser.

Ett förväntat resultat av projektet var att lärarna skulle få ökad insikt och medvetenhet om att deras undervisning, det sätt som de designar, planerar och organiserar kurser och förmedlar kursernas innehåll, har betydelse för studenternas möjligheter och motivation för att nå de förväntade målen och resultaten. Ett annat förväntat resultat var att de deltagande lärarna skulle ges möjlighet att ge och få synpunkter från kolleger, inom och utanför det egna ämnet/den egna utbildningen, och att dessa kollegiala diskussioner skulle ses som en förberedelse för HSV:s kommande utvärderingar.

De ovan beskrivna förväntade resultaten är starkt beroende av i vilka miljöer arbetet bedrivs, vilket betytt att LiU och UmU har genomfört arbetet på litet olika sätt. Ett förväntat resultat av samarbetet mellan CUL vid LiU och UPC vid UmU är att vi avser att bygga en gemensam wiki där erfarenheterna från projektet vid respektive lärosäte kan delas och utvecklas fortsättningsvis och där det är möjligt för anställda att ta del av och inspireras av varandras arbeten.

Genomförande vid LiU

Under januari – mars skapades en projektgrupp bestående av Elinor Edvardsson Stiwne, Björn Lindenmo och Ann-Sofe Bergeling, samtliga lärare vid CUL, samt STUFFs dåvarande utbildningsutvecklare och sedan ht-10 dess ordförande, Niklas Hellström. Projektgruppen påbörjade planeringen av ett antal verkstäder som skulle ges under senare delen av våren. Planeringsarbetet skedde tillsammans med projektgruppen vid UmU.

I samråd med prorektor, dekaner och prefekter vid LiU bestämdes att inbjudan till deltagande i tre verkstäder under våren i första hand skulle erbjudas lärare vid de utbildningsprogram/ämnen som förväntades bli utvärderade av HSV i första omgången, d.v.s under våren 2010.

En inbjudan skickades ut där det framgick att det var önskvärt att det deltog minst två lärare från samma utbildningsprogram/ämne och att deltagarna skulle välja någon aspekt att arbeta utifrån i relation till en egen kurs/kursplan.

Två verkstäder genomfördes i Linköping, den 15 april (21 deltagare); 25 maj (14 deltagare) och en verkstad i Norrköping den 4 juni (15 deltagare).

De flesta deltagare var från IEI; IBL och ISV, och bestod av lärare, studierektorer och program/terminsansvariga.

Varje verkstad inleddes med en kort gemensam introduktion där förslaget om HSVs kvalitetsutvärderingssystem presenterades och idén om ”constructive alignment” diskuterades i relation till begrepp som ”studentens lärande”; ”undervisning”; ”examination” och ”återkoppling”. Som en förberedelse för någon form av peer-review system betonades vikten av att kunna synliggöra, begripliggöra och kommunicera de mål och avsikter man har som lärare/organisatör, till studenter och andra aktörer som inte direkt är involverade i utbildningen.

Deltagarna valde sedan egna grupper, där man arbetade med en vald aspekt i relation till sin egen utbildning/kurs. Deltagarna dokumenterade sitt arbete utifrån en mall och samtliga dokumentationer lades på projektets kurssida på lärplattformen It's learning, vilket innebar att samtliga deltagare hade möjlighet att ta del av varandras arbete, oavsett vid vilket tillfälle man deltagit. Inom varje verkstad fick två grupper dessutom presentera sitt arbete för varandra och ge varandra återkoppling.

Varje verkstad utvärderades och resultatet av utvärderingarna lades också på It's learning. Utvärderingarna visade bl.a. att deltagarna uppskattade att en studeranderepresentant deltagit i såväl planering som genomförande av projektet och att det strukturerade arbetssättet varit en bra arbetsmodell som bidrog till att deltagarna tyckte att man kom igång med sitt arbete och fick ett bra resultat, trots kort tid.

Exempel på vad grupperna arbetade med och dokumenterade

Grupp IEI: Utveckla kriterier för bedömning av kandidatuppsats. Hur kommuniceras ”tyst kunskap” till studenter och lärare? Hur hantera olika roller som handledare/examinator?

Grupp IEI: Hur formulera lärandemålen så att de blir examinerbara? Hur väga in resurstillgång i lärandemålen? Hur synliggöra läraaktiviteter?

Grupp IBL: Hur formulera lärandemålen så att man synliggör progressionen mellan två kurser?

Grupp IEI: Hur kommunicera kriterier för bedömning av olika moment i en kurs till studenter? Styrkor med flera examinerande moment kan bli en svaghet vad gäller tydlighet och kommunikation

Grupp IEI: Identifiera ”farliga verb” i kursmålen, sådana som är mångtydiga och svårtolkade. Insikt om behovet att skilja på arbetsformer och lärandemål.

Grupp IBL: Hur skall vi gå från att ”undervisa på och om” till ett sätt att tänka om studenters lärande och läraaktiviteter? Hur motivera lärare och studenter att arbeta med PBL?

Grupp IBL: Hur synliggöra mål-läraaktiviteter-examination i studiehandledning till studenterna och hur kommuniceras detta?

Grupp ISV: Skapa en matris för att synliggöra relationen examensmål – lärandemål i olika kurser i ett program.

Grupp ISV: Hur hantera detta med att olika kulturer och traditioner bidrar till att mål tolkas och genomförs på olika sätt?

Grupp ISV: Hur förtydliga vad olika arbetsformer betyder och hur de värderas i relation till kursens mål? Är detta en kommunikationsfråga, i relation till studenterna, eller en motivationsfråga?

Uppföljning

Enligt planeringen skulle vi vid LiU och UmU genomföra en uppföljningsdag den 30/9 vid samma tidpunkt för att möjliggöra eventuell interaktion och utbyte via något webbaserat verktyg. En inbjudan gick ut, men det var så få deltagare från LiU som anmälde sig så att tillfället ställdes in.

Projektgruppen valde då att göra uppföljningar med varje grupp via telefon och/eller mail. Resultatet av detta visade att det var stor variation i hur arbetet fortskridit. Tre kategorier kunde urskiljas:

- Inga ytterligare aktiviteter hade genomförts efter verkstaden. Motiveringar var att man slutat på institutionen/lärosätet; hög arbetsbelastning; kurser som man arbetat med hade ställts in.
- Man hade arbetat vidare i sin egen kurs/sitt program men inte fört arbetet vidare i sin egen miljö/organisation
- Man hade arbetat vidare bl.a. genom aktiva diskussioner och utbildningar i den egna miljön och testat sitt arbete på/med studenter.

En anledning till att ”luften gick ur” var att HSVs planerade utvärdering fördröjdes och att många deltagare kom att involveras i ansökan om examensrätt för lärarutbildning.

Planerade återstående aktiviteter

Den studeranderepresentant som medverkat i projektet blev STUFFs ordförande under ht-10. Hans uppdrag var att arbeta med en plattform för delning av erfarenheter och material, en wiki, i samarbete med UmU. Detta arbete har försenats men kommer att slutföras under januari-februari 2011.

Det som deltagarna uppskattade var den strukturerade arbetsmodell vi utvecklade och som de arbetade med i verkstäderna. Det vi ser som en möjlighet inför nästa år är att erbjuda flera utbildningar denna möjlighet att komma igång med sitt eget kvalitetsarbete och att dokumentera detta på ett sätt som kan ses som en bra förberedelse för HSVs utvärderingar.

Linköping 2010-11-17

För projektgruppen för Lärandets länkar vid LiU

Elinor Edvardsson Stiwne

Föreståndare CUL